

Селимир С. Тимотић

СТО ОСАМДЕСЕТ ГОДИНА ЦРКВЕ КАМЕНИЧКЕ – Шематизам –

Црква је Божија породица!
Владика Николај

ПОДАЦИ О СЕЛУ

Каменица је једно од најстаријих села у Србији. Према доступним подацима, у писаним документима се први пут помиње у Крушевском поменику са почетка XVII века.¹ У овом старом српском поменику у предеоним областима Колубара и Подгорина помињу се само ова села: Бранковина, Дупљај, Осладић, Каменица, Петњица и Толић.² Налазимо је и у аустријским списима у време њихове владавине овим крајевима између 1718. и 1737. године када је припадала Ваљевском дистрикту. Тада је забележено да у Каменици има само две куће. Овај податак треба примити са резервом јер аустријске власти нису имале поузданих извора при прикупљању података о броју кућа у српским селима.³ Има је и у попису Ваљевске епархије из 1735. из којег сазнајемо да у Каменици постоје 23 дома.⁴

Село Каменица заузима централни део ваљевске Подгорине. Омеђана је са севера Оглађеновцем, са запада Осладићем и Драгијевицом, са југа Врагочаницом, Бобовом и Мајиновићем и са истока Причевићем, Стапаром и Горњом Буковицом.

Не зна се због чега се ово село зове Каменица. Љубомир Павловић у књизи „Колубара и Подгорина” пише да Каменица спада у групу села која су име добила „по пластичним особинама земљишта”.⁵ Јер, и река

1 Поменик је изгорео 6. априла 1941. у Народној библиотеци у Београду приликом немачког бомбардовања. Делимично га је објавио и издао имена и записе Стојан Новаковић: Српски поменици XV-XVIII века, Гласник СУД 42, Београд 1875, 1-106

2 Љубомир Павловић, Колубара и Подгорина, Београд 1907. стр. 477

3 Душан Ј. Поповић, Србија и Београд, СКЗ, Поучник XII, Београд 1950, 21

4 Љубомир Павловић, ИД 697

5 Исто, 158

која тече средином села правцем север-југ као и село зове се Каменица. „Једно од другог добило је име и то пре село од реке него река од села.“⁶

Каменица је била центар Среза подгорског, центар Општине каменичке, центар Месног народног одбора Каменица и центар Народног одбора општина Каменица. Данас је Каменица центар месне заједнице којој припадају: Каменица, Осладић и Стапар. Месна заједница је у саставу општине Ваљево.

Среско место Каменица је постала између 1852. и 1854. а можда и једне и друге године. Када су у Србији успостављене кнежевине, касније преименоване у капетаније, па у срезове, центар кнежевине био је тамо где је живео кнез. У време Илије Бирчанина, Милића и Мите Кедића то је Суводање; у време Јована Симића центар је у Бобови а у време Анте Јовановића, центар је у Лелићу. У Ваљеву је среско место Среза подгорског смештено нешто пре 1852. О томе говори попис државне имовине у Округу ваљевском извршен 1852. Тада је у Ваљеву пописана среска кућа Среза подгорског.⁷ Из Ваљева је среско место премештено у Каменицу, која је, у ствари, географски центар Подгорине. О Каменици као среском месту сазнајемо на посредан начин. Први писани документ из којег сазнајемо да је Каменица среско место, потиче из 1854. То је извештај среског начелника Алексе Андоновића о заоставштини његовог претходника пок. Васе Јовановића.⁸

У Каменици је среско место остало до 1890. када је Ваљево поново постало центар проширеног Среза подгорског. Из Ваљева се 1895. враћа у Каменицу да би ту остало до априла 1947. када прелази у Осечину.⁹ У време аустроугарске окупације име Среза подгорског је промењено па се тада звао Каменички срез.¹⁰

Најстарије породице у Каменици су Драјићи, Чворковићи и Врчковићи. За њих се не зна када су се и одакле су се доселиле. Остало становништво у Каменици су досељеници а најстарији су Жарковићи, Јојићи (Тимотићи, Којићи, Павловићи, Симићи и Станимировићи) и Зимоњићи (Настићи, Перићи, Живановићи, Гајићи и Грујићи). Доселили су се са Чева у Црној Гори почетком XVII века.¹¹ После њих из Босне су се доселили Трифковићи (Томашевићи, Зељићи и Марковићи).¹² Каснији досељеници су Дрлачани (Јовановићи, Поповићи, Илићи, Миловановићи, Мијаиловићи, Николићи, Живановићи, Станковићи, Вићентијевићи, Матићи и Крстићи). У исто време су се

6 Исто, 698

7 Др Бранко Перуничкић, Град Ваљево и његово управно подручје 1815-1915, Ваљево 1973. 683

8 Историјски архив Ваљево: Фонд Окружног суда, 1854

9 Живорад Јевтић, Административно-територијалне промене у ваљевском крају (1944-1955), Гласник ИА Ваљево бр 23/1988,47

10 Службени лист Ц И К Окружног заповедништва, Ваљево април 1917.

11 Љубомир Павловић, ид 699

12 Паун Протић, Црква каменичка, Гласник Шабачко-ваљевске епархије, мај 1928. 57

доселили и Лукарци из Вујиноваче од тамошњих Лукарића и населили се у Орашју и Мочнонику. По свој прилици то су Катићи, Митровићи, Срећковићи, Крсмановићи и Томићи.¹³ Остали Каменичани су каснији досељеници.

Први потпуни попис становништва у Србији извршен је 1862. и 1863. Тада је у Каменици пописано 74 земљорадничке куће, пет чиновничких, једна свештеничка, једна учитељска, две трговачке, једна механцијска, две чаругцијске (опанчарске) и једна туфегцијска (пушкарска). Пописано је и пет слугу.¹⁴

КАМЕНИЧКА ЦРКВА

Нема поузданих података када је Каменица добила цркву. Постоје само претпоставке. У првој половини XVII века Каменица, Оглађеновац и Буковица припадали су „јенурији попа Петра Кузманова” при цркви у Горњој Буковици.¹⁵

Немамо података да је каменичка црква постојала у време Кочине крајине. Хаци Рувим је у свом запису записао 13 богомоља, цркава и манастира које су Турци попалили у време Кочине крајине. Пописани су манастири: Боговођа, Рибница, Ћелије, Пустинја и Новаци и цркве: славковачка, крчмарска, петњичка, бранковичка, дивачка, јабучка и плужачка. Остао је неспаљен манастир у Грабовцу и црква паунска.¹⁶

По налогу књаза Милоша, Јоаким Вујић је 1826. пропутовао Србијом, обишао цркве и манастире, о томе известно Књаза и написао своје чувено Путешествије. Пут га је из Осечине водио у Миличиницу, из Миличинице у Буковицу, из Буковице у Каменицу. Јоаким каже: „Дође преко села Стапара у село Каменицу. У овом селу нађем једну возобновљену цркву, која је от давног времена от Турака била попаљена и порушена. Обаче на дозволеније Јего Књажескаго Сијатељства Г. Милоша, јесте народ с ктитори, а најпаче с Г. Јованом Симичем Бобовцем, кнезом ваљевске нахије, који је 1368 гроша на ово дело жртвовао, исту лета 1818. возбновно и водрузно. Храм цркве јесте св. отац Николај. Ова црква не држи никакву земљу али зато опет Турчину спахији плаћала је главницу; обаче по пријатију владеније Ј. К. Сијатељства Г. Милоша Обреновича не плаћа спахији ни паре.”¹⁷

Од Јоакима Вујића, дакле, сазнајемо да је 1818. „возбновљена” црква каменичка која је „от давног времена от Турака била попаљена и порушена”. Кад се то десило није познато. У време Кочине крајине није. Вероватно пре, јер је 1818. Каменица је имала и свештеника Јосифа Трифковића који је живео 80 година а умро је 1811.¹⁸

13 Љубомир Павловић, ид 699

14 Архив Србије Београд, Фонд Минист. финансија: Пописна књига Среза подгорског, инв. бр. 150

15 Димитрије Руварац, Митрополија београдска око 1735. године, САН, Споменик XII, Београд 1905, 201

16 Паун Протић, ид 51

17 Јоаким Вујић, Путешествије по Србији II, Београд 1902, 36

18 Паун Протић, ид 53

Свештеник Паун Протић у свом раду „Црква каменичка“, објављеном у Гласнику Шабачко ваљевске епархије 1928. дао је податке о овој цркви: „Имала је облик лађе, озидана од речног камена до половине, са малим прозорима. Није имала звоник ни кубе а била је покривена шиндром. На улазу са северних врата био је омањи трем. У дужину је имала 15 метара а ширину 5. Тог типа биле су цркве: у Буковици, Причевићу, Осечини и Миличици”.¹⁹

Зашто је каменичка црква „која је от давног времена от Турака била попаљена и порушена“ саграђена ту где је саграђена, у Жарковића потоку пуном влаге и росе. Зато што је рађена у време турске владавине када су се цркве градиле у шумама и потоцима, далеко од турског ока и погледа. Црква је саграђена у долини двају потока окружених брдима у виду потковице: са севера Трифковића брдом, са запада Каменичким брдом, са југа Миловановића њивама. Ова потковица је са источне стране затворена брдом Главница које се протеже готово паралелно са речицом Каменица. Окружена брдима која су тада била обрасла густом шумом чији су се остаци одржали до данашњих дана, црква није била видљива ни са једне стране. Њен положај је био још безбеднији ако се зна да је у то време једини пут који је спајао Подриње са Колубаром ишао неколико километара јужно од цркве: из Рађевине је преко Бастава и Кокораве излазио на границу Царине и Лопатња. Даље се настављао старим римским путем – Лопатањском реком, преко села пео се на Дебели цер и излазио на Јелину брезу и с ње изнад Драјића, преко јужног дела Каменице силазио у долину Обнице. Испод Причевића пут се преко Шумица пео на Радију, силазио у Буковичку реку, преко Сењевца излазио на Боричевац па се спуштао у Ваљево.²⁰ Као што смо видели ни ово, није помогло да се црква склони од погледа обесних Османлија.

Одмах ту, уз цркву, подигнута је 1829. прва каменичка школа, која је, у исто време, била прва школска зграда у западној Србији. Школа је подигнута ангажовањем подгорских главара Јована Симића Бобовца и Анте Јовановића и „отеческим милостивим благоволењем“ књаза Милоша Обреновића.²¹

Каменичка – Бобовчева црква реновирана је 1845.²² У другој половини XIX века овим крајевима је прошао аустријски истраживач Феликс Каниц и био је задивљен нартексом (стуб са носачем) код улазних врата каменичке цркве који је изрезбарно самоуки саљак из Буковице. О томе је Каниц оставио у свом путопису запис са цртежом стуба.²³

Пошто се црква налазила у Жарковића потоку пуном влаге и росе, пропадале су црквене књиге, иконе и друге ствари, каменички свеште-

19 Исто 52

20 Љубомир Павловић, ид. 468-469

21 ИА Ваљево, Фонд Окружног суда 1835/VII

22 Слободан Костић, Српска црква у Округу ваљевском за време окупације 1915-1918, Темишвар 1824, 12-15

23 Феликс Каниц, Србија – земља и становништво, Београд 1991, 429-430

ник Милорад Протић је организовао изградњу нове цркве. Уз благослов Епископа Димитрија Павловића пуне две године прикупљао је добровољне прилоге у народу у чему му је несебично помагао његов брат Светозар који је био председник каменичке општине. Црква је завршена 1900. а подигнута је на Миловановића њивама, око 200 метара јужно од старе цркве. Набављена су и два звона која ће аустријанци однети за време окупације од 1915. до 1918. И ова црква је посвећена светом оцу Николају Мирликијском. Дужина је 16 а ширина 10 метара. Није имала ни звоник ни кубе, па је звоник импровизиован на дирецима покрај цркве.²⁴

Око каменичке цркве су протутњала два светска рата и пројездиле две казнене експедиције: 1914. и 1941. Обе су оставиле трагове на цркви и њеној имовини. У другом светском рату нанета су велика оштећења парохијском дому. Дом је оштетила казнена експедиција 1941. и партизани приликом напада на белогардејце чији се штаб налазио у парохијском дому.²⁵

После Другог светског рата црква каменичка је наставила своју духовну мисију у новим условима. Мисија је била успешна захваљујући раду и угледу њених свештеника. Настављено је са реновирањем и инвестиционим одржавањима и цркве и њених других објеката. Електрично осветлење је уведено, и у цркву и у парохијски дом, 1959. У 1962. је на цркву постављен лимени кров.²⁶

По савету Епископа Јована, црквена управа је одлучила да се уз цркву дозида звоник и да се црква продужи. План је урадио др Драгомир Тадић, архитекта из Београда. Црква је продужена за пет метара и на том делу, подигнут је звоник висок 25 метара. Грађевинске радове извео је Златомир Шаргић, мајстор из Буковице. Око оправке цркве нарочито се истакао својим ангажовањем каменички свештеник Славко Плећић.²⁷ Средства су обезбеђена из црквеног буџета, добровољним прилозима грађана и од помоћи суседних црквених општина. На оправци – доградњи цркве радило се 124 дана, а утрошено је 1200 надница добровољног рада. Поред свештеника Славка истакао се и председник црквеног одбора Тома Настић, пензионер из Каменице и чланови одбора: Павле Јевтић, Драгић Ћосић и Александар Милосављевић из Стапара, Миодраг – Мића Митровић, Радомир Вукојевић и Михаило Стефановић из Каменице, Слободан Чолић, Добривоје Ћесаревић, Бранислав Ћесаревић, Живан Живановић и Рајко Јаковљевић из Врагочанице и Чедомир Живковић из Драгијевице.²⁸

Године 1977. на цркви је промењен лимени кров и стављени су олуци.

---

24 Видети стр. 1 и 2 рада

25 Исто

26 Исто, 1962

27 Споменица Шабачко-ваљевске епархије, Шабач 1986. 63

28 Летопис

До 1935. парохију каменичку сачињавала су села: Каменица, Врагочаница, Осладић, Драгијевица и Тућин. Тада је на Плавању подигнута осладићка црква, основана је осладићка парохија у коју су ушла села из осладићке политичке општине: Осладић, Драгијевица, Тућин и Сирдија а каменичкој парохији је припао Стапар који се до тада налазио у саставу горњобуковичке парохије.

СВЕШТЕНСТВО КАМЕНИЧКЕ ЦРКВЕ

1. ЈОСИФ ТРИФКОВИЋ је први каменички свештеник коме се зна име и презиме. Рођен је у Босни од оца Трифка Матића и са њим се као свештеник доселио у Каменицу половином XVII века. Живео је 80 година а умро 1811. На месту старе Бобовчеве цркве подигнут му је споменик са гвозденим крстом. Споменик су му подигли потомци: Милорад Ј. и Марко Томашевић, Живко Зељић ковач и поп Чедомир Зељић.²⁹

2. МАТИЈА СПАСОЈЕВИЋ. Рођен је у Каменици половином XVIII века а умро у Каменици у првој половини XIX века. Био је први свештеник у „возновљеној“ цркви Јована Симића Бобовца.

3. СИМО СПАСОЈЕВИЋ. Рођен је у Каменици 1799. а умро 1832. у Каменици. Син је каменичког свештеника Матије Спасојевића, којег је наследио на свештеничкој дужности у Каменици. Био је 1826. домаћин Јоакиму Вујићу који је обилазио цркве и манастире.³⁰ Сахрањен је испред олтара старе цркве. Подигнут му је надгробни споменик, а на каменој плочи која покрива гроб пише „Ова стјена покрива тјело блаженога јереја Симе Спасојевића поживша љет 32 представисе 1832. сјечња 20 од краста.“³¹

4. ИВАН МИЛОВАНОВИЋ. Рођен је у Каменици око 1800. а умро 1862. у Каменици. Сахрањен је на породичном гробљу у Миловановићима. Школу је учио у Миличиници од 1823. до 1826. код учитеља Швабе (Јакова Аднађевића из Руме). Са њим су учили: Петар Протић из Беле Цркве, (отац каменичког свештеника Ивана Протића), Живан Антонић – Митровић из Ликорде, Веселин Милићевић из Мојковића, Неша из Грачанице и Петар Томић из Ћелија. По свршетку миличанске школе требало је да у неком манастиру изуче „правило и црквено пјеније“ па да постану свештеници. То су сви и урадили.³² Иван је постао свештеник у Каменици, Петар Протић у Белој Цркви, Петар Томић у Грачаници итд.

Пошто је стекао посебна свештеничка знања у свештенички чин га је 14. новембра 1831. рукоположио Епископ Герасим а 2. августа 1832. издао му је синђелију да попује у селима: Каменици, Врагочаници и Драгијевици.

---

29 Паун Протић, ид 53 и 57

30 Путешествије Јоакима... 36

31 Паун Протић, ид 53

32 Исто, 64

5. АНДРИЈА ПОПОВИЋ. Рођен је у Каменици 1835.. Свештеник је у каменичкој парохији од 1862. Ту је свештеник само две године а после му се губи траг.³³ Реална је претпоставка да се распоио и променио занимање. Овај закључак се намеће што је, како се види из пописне књиге за попис становништва 1863. у својој 28-ој години био удовиц са ћерком од осам година.³⁴ Вероватно је решио да се ожени а као свештеник то није могао да учини. Интересантно је да његов наследник поп Ива ништа није записао о судбини свог претходника.

6. ИВАН П. ПРОТИЋ. Рођен је у Белој Цркви 1840. а умро 1911. у Каменици. Унук је проте Матије Протића и син попа Петра. Три разреда основне школе завршио је у Белој Цркви. Рано је остао без оца па није могао да настави школовање. Ипак, у Шапцу завршава три разреда полугимназије. Самостално се припремао и положио учитељске испите па је добио учитељско место у Осечини. Кроз Осечину и Каменицу је 1862. пропутовао кнез Михаило Обреновић. Ручак му је приређен на Плавању а послуживао је, поред осталих, млади учитељ Иван Протић. Из Осечине је отишао у Миланцу код Ивањице. Самостално се припремао и за свештеника. По одобрењу Архијерејског Сабора 7. децембра 1863. га је зађаконио а 9. децембра исте године за свештеника рукоположио шабачки Владика Гаврило. Као капелан је радио у Лозници, Комирићу и Белој Цркви. У Ваљевску Каменицу је дошао 25. јануара 1865. Ту је радио 31 годину. Парохију је предао своме сину Милораду а он је отишао у Цветуљу па у Осечину, где је радио до 1899. када долази у Каменицу својој деци.

Поп Иван је политички био веома активан. Бирао је у Уставорну скупштину и неколико пута за посланика Народне скупштине Србије, у којој је заступао народ Подгорине. Из политичког живота повукао се 1893. Уживао је углед у народу. Поред свештеничке мисије радио је на унапређењу села: на мењању његове економске, културне и здравствене физиономије.³⁵

7. МИЛОРАД ПРОТИЋ. Рођен је у Белој Цркви 2. јануара 1864. а умро код Крушевца 30. јануара 1915. Отац Иван, свештеник и мајка Томанија, рођена Терзић. Основну школу је завршио у Каменици, нижу гимназију са малом матуром у Ваљеву а Богословију у Београду 1884. са врло добрим успехом. Као учитељ радио је у Паунама, Осечини и Каменици. Од 1889. у каменичкој парохији је капелан своме оцу Ивану. За свештеника га је 1895. рукоположио шабачки Епископ Самуило Пантелић и додељена му је каменичка парохија где је остао до смрти, 1915. године. Подигао је нову цркву 1900. на Миловановића њивама.

Поред црквених, бавио се и друштвеним пословима. Сарађивао је са Географским заводом у Београду, са Јованом Цвијићем и професором Љубом Павловићем. Много је радио на унапређењу живота у заосталим

33 Исто, 57

34 Архив Србије Београд фонд МФ, Пописна књига, инв. бр. 150

35 Паун Протић, ид. 68-74

селима Подгорине. Основао је земљорадничке задруге: у Каменици 1898. и Осладићу 1899. Биран је за народног посланика. О „свом руху и круху” обилазио је ратишта Балканских ратова и Првог светског рата и српским ратницима, својим парохијанима, носио писма, новац и родитељске поздраве. У време Балканских ратова стигао је до Скадра и Љеша где је нашао пукове Дринске дивизије. Умро је од тифуса 1915. код Крушевца, где је и сахрањен. Посмртне остатке су му деца пренела у Каменицу и сахранила у породичну гробницу на каменичком гробљу. Поводом двадесетогодишњице његове смрти у каменичкој цркви је одржан помен на којем су, после верског обреда, говорили поп Воја Протић, бански већник Јаков Коларевић, сенатор Стеван Јанковић и народни посланик Витомир Давидовић. Витомир је том приликом, између осталог рекао: „Ти си оче Мито, истину и правду љубио и служио народу, па ниси оставио својој деци ни велике палате, ни уложних књижица, као ни друге велике имовине, али си зато оставио светло име и пример потомству како треба служити свом народу”.³⁶

8. ПАУН ПРОТИЋ. Рођен је у Каменици 25. августа 1883. а умро у Шапцу 27. октобра 1944. Отац Милорад, свештеник и мајка Јелисавета, рођена Солдатовић. Основну школу је завршио у Каменици, шест разреда гимназије у Ваљеву а Богословију у Београду 1902. године. По одслужењу војног рока као учитељ ради у Лесковима, Осечини и Каменици. Епископ Сергије Георгијевић га је за ђакона рукоположио 22. октобра 1908. а два дана касније у чин свештеника. Постављен је за капелана у Причевићу. У јуну 1910. постављен је за свештеника – пароха у Грабовцу код Обреновца. По смрти Милорада премештен је у Каменицу. Ту је остао до 1. септембра 1923. када је по молби премештен у Шабац.³⁷

За време аустроугарске окупације од 1915. до 1918. српски свештеници су били разврстани у четири групе: у првој групи, су били потпуно поуздани; у другој групи су били они према којима је требало бити предострожан; у трећој су „присташе политичких странака, потајне бунције” и према њима је потребан надзор; у четвртој групи су свештеници које су те власти називале великим издајницима. Каменички свештеник Паун Протић и буковички Спасоје Протић сврстани су у трећу групу која је била под сталним надзором.³⁸ Као такви интернирани су у Ашах у Аустрију и ту су остали до краја рата. Ту је Паун нашао стрица Светозара и брата Драгутина. За време његовог одсуствовања каменичку парохију су администрирали Александар Јеремић, свештеник из Грачанице и Радомир Шабих, свештеник у Вукони. У исто време они су у каменичкој школи били катихете – ученицима су предавали веронауку.³⁹

36 Исто, 74-76; Глас Ваљева бр. 40 од 7. октобра 1934.

37 Паун Протић, 76

38 Слободан Костић, ид. 33

39 Исто

Када је Паун постао свештеник његов деда прота Иван још је био жив а отац Милорад је био каменички свештеник. Једном приликом су сва тројица у каменичкој цркви служили свету литургију.⁴⁰ Штета што није забележен дан и датум овог дивног догађаја, који се заиста ретко догађа.

9. АЛЕКСАНДАР ЈЕРЕМИЋ. Рођен је у Јошеви 20. марта 1880. Основну школу је завршио у Бранковини, нижу гимназију са малом матуром у Ваљеву а Богословију 1908. у Београду. Епископ Сергије га је 14. октобра 1908. рукоположио за ђакона а следећег дана за презвитара. У Грачаници је од 1. августа 1912. Носилац је црквеног појаса. Каменичку парохију је администрирао 1916, 1917. и до августа 1918. Повремено га је приликом сахрана, замењивао свештеник из Рабровице.

10. РАДОМИР ШАБИЋ. Рођен је 1. јануара 1878. у Неродимљу на Косову. Основну школу је завршио у Неродимљу, нижу гимназију са малом матуром у Призрену а Богословију у Призрену. У Приштини га је Епископ Нићифор рукоположио за ђакона 6. децембра 1903. а за свештеника 1. јануара 1904. У Србију је прешао због турских прогона. Од 20. фебруара 1912. ради у Вукони. Администрирао је за време окупације, осечанску, лопатањску и Миличанску парохију а пред крај 1918. добио је и каменичку. Ове послове у Каменици није дуго обављао. У протоколима крштених, венчаних и умрлих цркве каменичке уписао је само неколико случајева, највише умрлих јер су то били хитни случајеви. Са крштењима и венчањима се у тим условима није журило.⁴¹

11. ВОЈИСЛАВ Д. ПРОТИЋ. Рођен је 6. марта 1881. у Горњој Буковици у свештеничкој породици, умро у Ваљеву 22. априла 1978. Сахрањен је у порти каменичке цркве, на источној страни, испред олтара. Основну школу и четири разреда гимназије са малом матуром завршио је у Ваљеву, а Богословски факултет 1902. у Београду. По одслужењу војног рока ради као учитељ у Доњој Трешњици у Срезу рађевском. Епископ Сергије га је зађаконио 26. августа 1906. а у свештенички чин га рукоположио 8. септембра исте године. Добио је место пароха грачаничког у Архијерејском намесништву азбуковачком. Ту је био све до септембра 1923. када у каменичкој парохији замењује Пауна Протића. Ова два Протића нису ни у каквом сродству. Порекло попа Пауна је белоцрквањско а порекло попа Воје горњобуковичко. Протићи из Буковице су потомци старих Дивљановића који су се овде доселили са Чева у Црној Гори почетком XVII века. Дивљан који се населио у Буковици рођени је брат Жарка и Јоје који су се населили у Каменици. Из ове породице је потекао велики број свештеника који буковичку цркву опслужују од половине XVII века. Познат је прота Пантелејмон Дивљановић који је био учесник Првог српског устанка.

Поп Воја је доста радио на одржавању цркве. Поп Милорад је 1900. за цркву набавио два звона која су Аустријанци однели за време своје

40 Паун Протић, ид, 76

41 Слободан Костић, ид, 31

окупације. Поп Воја је успео да уз помоћ парохијана набави једно звоно. Организовао је изградњу парохијског дома на црквеном земљишту код старе цркве. Епископ шабачки Г. др. Симеон га је 1934. унапредно у чин протојереја а десет година касније му је доделио крст и звање протојереја ставрофора. По молби је отишао у пензију крајем 1954.⁴²

Поп Воја је био цењен свештеник и то, пре свега, због свог достојанственог држања, због дивног тенора којег је било пријатно слушати и у његовим поодмаклим годинама, као и због његове благости. На његовом надгробном споменику уклесани су ови стихови: „Богу се моли и добро дело твори, па ћеш поживети мирно и спокојно на свету овом а рајски на свету оном. Миран и спокојан живот обећава и дуг живот”. У овим његовим стиховима садржана је животна филозофија Попа Воје која одсликава начин његовог живота, мишљења и рада.

12. **ТОМИСЛАВ ЈОВАНОВИЋ**. Рођен 30. марта 1931. у Осладићу. Отац Милорад свештеник, мајка Персида. Основну школу завршио је у Осладићу, нижу гимназију са малом матуром у Ваљеву а Богословију у Раковици код Београда 1952. Епископ Г. др Симеон га је зађаконно 2. новембра 1953. а у чин свештеника га рукоположио 3. новембра исте године. Распоређен је у парохију оглађеновачку. По молби је премештен у Каменицу 30. децембра 1954. где је заменио Воју Протића. Прву свету литургију у каменичкој цркви одслужио је на Нову годину (православну) 1955. Кратко је, до доласка Живорада Митровића, опслуживао и парохију стављанску јер је свештеник Лукијан Бирчанин оболео и ослобођен службе. За то време у Каменици га је замењивао поп Воја. Поп Тоша је у Каменици остао до краја 1966. када је распоређен у прву чукаричку парохију у Београду.

Томислав Јовановић је био одличан појац и врло омиљен у народу. Приликом служења последње свете литургије у каменичкој цркви, која је била и опроштајна, многи су плакали.⁴³

13. **СЛАВКО ПЛЕЋИЋ**. Рођен је 8. јануара 1935. у Осладићу. Отац Милош и мајка Живана, земљорадници. Основну школу и нижу гимназију са малом матуром завршио је у Каменици. Богословију је, 1953. завршио у Раковици код Београда, у првој послератној генерацији ове школе. Епископ Г. др Симеон Станковић га је за ђакона рукоположио 21. октобра 1956. а у чин презвирата 26. октобра исте године. Распоређен је за привременог пароха у Лопатњу, али је ту остао десет година. Дужност каменичког пароха примио је 3. децембра 1964. Ангажовао се на проширењу цркве и изградњи звоника као и на уређењу порте. У чин протојереја унапређен је 1988.⁴⁴

14. **ЧЕДОМИР СИМИЋ**. Рођен је 25. августа 1958. у Криваји код Шапца. Отац Славољуб и мајка Косана, земљорадници. Основну школу је завршио у Криваји а Богословију у Београду. За ђакона га је у

---

42 Летопис цркве каменичке

43 Исто

44 Исто

манастиру Трноши 24. септембра 1981). рукоположио зворничко ту-
злански Епископ Василије а 27. септембра исте године у Ваљеву га је
Епископ шабачки Г. др Јован рукоположио у свештенички чин. Распо-
ређен је у ваљевско Арх. намесништво за пароха грачаничког и
пустињског, 20. октобра 1980). Каменичку парохију узима 25. децембра
1996. године.⁴⁵

---

⁴⁵ Исто